Redacció

Gegants i nans

DURANT LES ÚLTIMES DÈCADES del segle, molts pobles de la comarca s'ha procurat els seus gegants per fer-los ballar en les festes més representatives del poble i per exhibir-los en les trobades geganteres celebrades arreu.

Montmajor no s'ha pas quedat enrera, i en els seus gegants hi han personificat *"El Casanova"* i *"La pubilla Xica"*, personatges entranyables d'aquesta contrada.

Heus-ne aquí la seva història:

Els gegants de Montmajor.
ARXIU

El Casanova

Ramon Riba i Puig, conegut per tothom com *"el Casanova"*, va néixer l'any 1881 a Montmajor on hi va viure tota la seva vida fins a l'edat de 72 anys.

Home d'una gran humanitat en tots els sentits, llest i una mica murri per naturalesa, va haver-se d'espavilar de ben jove, ja que el seu pare va morir quan ell tot just tenia vint anys. De seguida va començar a guanyar-se la vida amb la compra i venda d'animals, resseguint totes les fires dels voltants.

D'ell s'expliquen moltes anècdotes, algunes prou conegudes com aquella dels seus elàstics i les seves camises blanques que tothom rumiava com s'ho podia fer per portar-les tan netes sempre remenant bestiar. Resulta que, quan anava pels mercats, a mercadejar, en comprava unes quantes i se les anava posant sense treure's la de sota a mida que s'embrutaven, de manera que tornava a casa de vegades fins i tot amb tres o quatre camises posades.

El cas és que el nostre Casanova era un bon jan, molt pintoresc, que mai passava desapercebut. Si bé amb els negocis feia el que podia com tots, tothom el coneixia pel seu bon cor envers els malalts i desvalguts, de casa seva ben aviat va esdevenir com l'hostal de tothom. Allí hi acudia tant qui tenia alguna necessitat com qui volia mercadejar el que s'esqueia. Va ésser d'aquesta forma, amb la seva bonhomia i amb els seus dots naturals de comerciant, com va ser ell el primer de començar i promoure el Mercat de Montmajor.

La pubilla Xica

Concepció Torrens i Macià, coneguda com *"la Pubilla Xica"*, va néixer a Montmajor l'any 1897 i va morir a la caseta de la Roca a darrers de novembre de 1967, a l'edat de 70 anys.

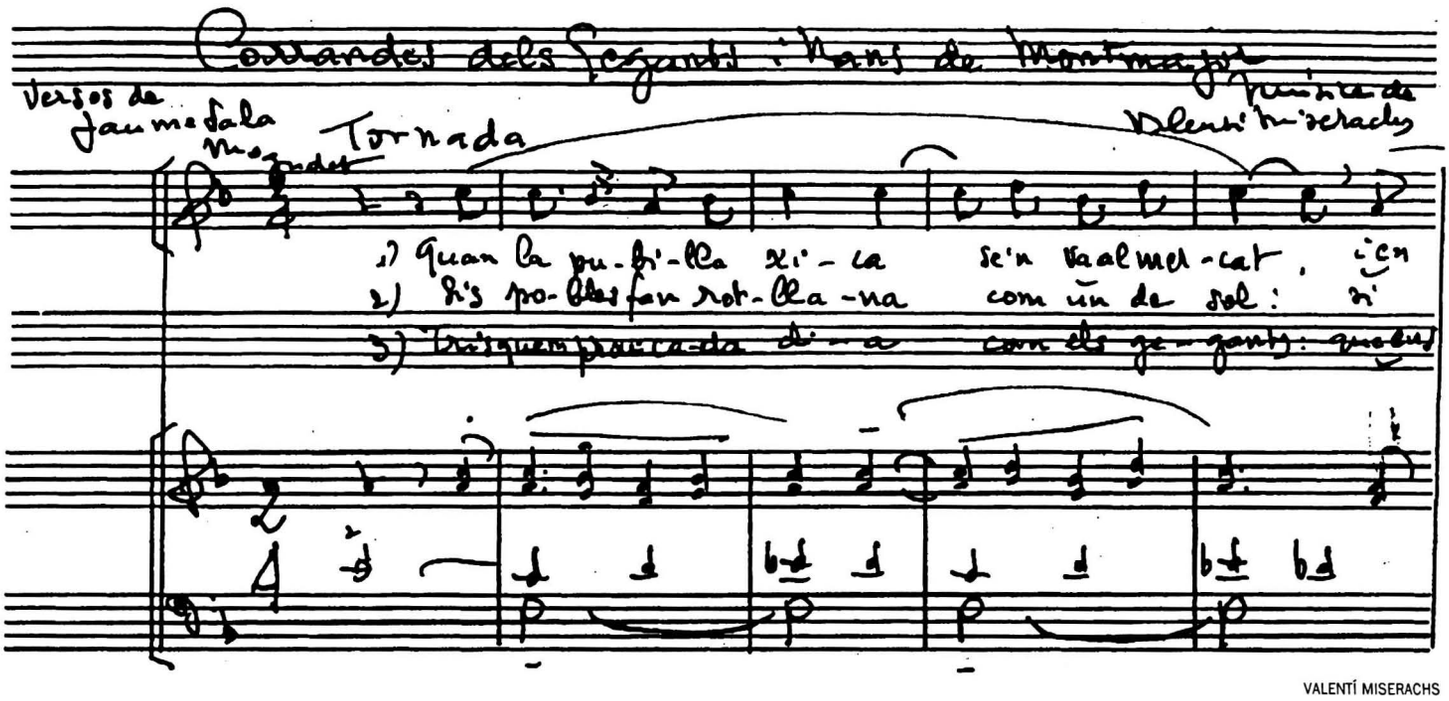
La seva persona menuda i poqueta cosa, amagava un esperit molt gran. Amb aquella llestesa natural que sol tenir la gent que perdura en el record, era capaç d'agafar-se la vida amb el seu més bon humor. Sempre solia dir d'ella mateixa: *"Jo sóc xica, però de tot tinc una mica"*.

El cas és que tothom la recorda com molt enraonadora amb la gent, bona amb tot el veïnat i entregada tothora a la seva feina. Algú fins i tot, amb la mateixa classe d'humor iònic que la caracteritzava, deia d'ella *"que passava més hores amb els garrins que dormint amb el seu home"*.

Comentari d'uns temps prou coneguts com magres que no feia sinó ressaltar la gran empenta i l'esperit estalviador d'aquella pubilla que molt sovint també solia dir: *"Sóc molt lletja però les unces del meu pare em faran ser maca"*.

Maca ho va ésser, si més no d'esperit, perquè, malgrat els anys, el seu record és ben viu entre nosaltres. Essent com *era "la més xica"* ha esdevingut un gran personatge de Montmajor.

Comentaris de Josep Pujols i Prat

VALENTÍ MISERACHS

Dèiem que hi ha hagut una veritable cursa perquè cap poble es quedés sense gegants, però ja no és tan normal que s'hagin dedicat unes corrandes als gegants. Doncs, els de Montmajor les tenen. Fetes per dos artistes, el poeta, Jaume Sala Cortada, fill de Gargallà, i el músic, Valentí Miserachs Grau, de Vic i organista de Sta. Maria la Major de Roma.

Ací va la lletra de dites corrandes:

I

QUAN LA PUBILLA XICA
SE'N VA AL MERCAT
I EN CASANOVA EXPLICA
COM S'HA FIRAT,
AL RITME DE BULLANGA
SEGUEIX LA MOIXIGANGA
DELS JOVES NANS.

Al galliner
el gall alçant la cresta
és el primer
que crida a festa.
Presum del més bonic
amb un quiquiriquic!
Saltant de peus a terra,
desvetlla tot l'estol
del pla i la serra,
quan surt el sol.

Ja del sotrac
un ànec fi de plomes
amb un quac - quac
per poques bromes
i amb peu aixencarrat,
a l'aigua s'ha tirat.
Estira el coll i pesca,
que la cassola amb suc
no és gaire fresca
- s'ha dit, poruc!-.

II

SIS POBLES FAN ROTLLANA
COM UN DE SOL:
SI MONTMAJOR S'APLANA
DES DEL PUJOL,
LA GRAN ANELLA ES CORBA
PER CORREÀ
DE SANT FELIU A SORBA
I GARGALLÀ!

Flairant perill
ull caut i orella ddreta,
surt el conill
a la quieta.
Se sent rosec de dents
i peus petant corrents,
si cap murmuri
de vímets de cistell
s'acosta amb mal auguri
d'algun esgüell!

Manyagament
el bel del xai s'espera,
com un amén,
a la salera.
De tots el més lleial
és l'hoste del corral.
Per la devesa,
com al rastell de l'erb,
vesteix de placidesa
el rost esquerp.

III

TRISQUEM PROU CADA DIA
COM ELS GEGANTS:
QUE ENS PORTIN ALEGRIA
AVUI ELS NANS.
SOM GENT D'ANTIGA GESTA
AMB NOUS AFANYS:
VISQUEM TOTS JUNTS LA FESTA
I PER MOLTS ANYS!

Roncant més lluny,
el porc d'engreix rondina
i sempre gruny
que vol farina.
Que el peixin a la cort
i a fer-se gord!
Pernils, cansalada,
la vida del bacó
- bon cóm i migdiada!-
n'és la millor.

Més el vedell
amb remugueix afable,
mig de gairell
des de l'establa,
es mira l'enrenou
per l'ull de bou.
De morro i cops de cua,
com qui ja ho ha sentit,
saluda la corrua
amb un mugit!.

JAUME SALA CORTADA